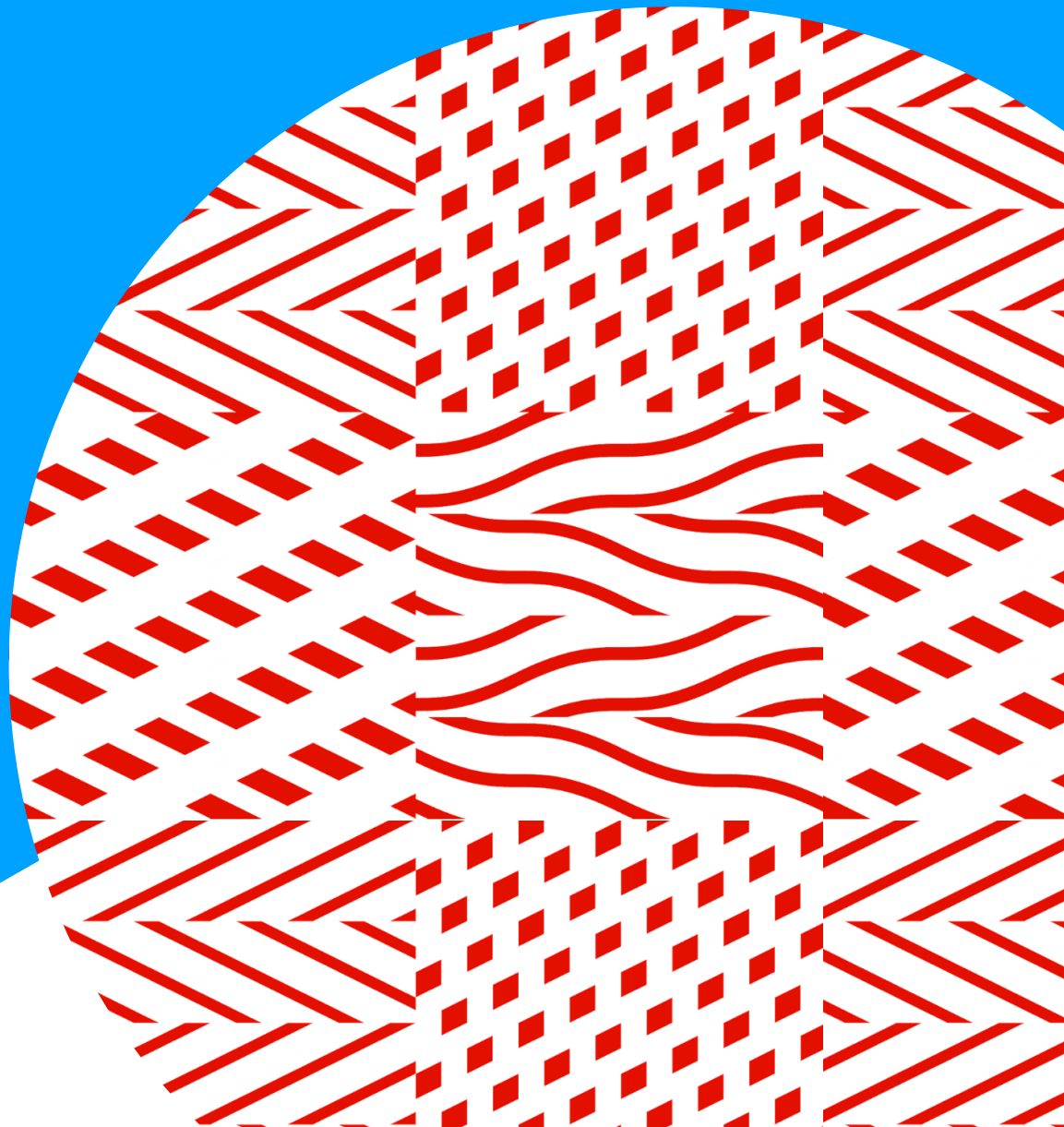

 Sirkuksen
Tiedotuskeskus

Toimintasuunnitelma

2019

Sisällysluettelo

1. Johdanto ja strategiset tavoitteet vuodelle 2019	3
2. Viestintä	5
3. Tiedontuotanto	5
4. Kotimainen toiminta	6
5. Kansainvälinen toiminta	7
6. Sirkusryhmien ja -tuottajien strategisen työn kehittäminen ja tukeminen	9
7. Sirkuksen ja tanssin välittäjäportaan, kansainvälisen toiminnan ja viennin kehittämishanke 2019–2020	10
8. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen	11
9. Henkilöstö, hallinto ja talous	11

1. Johdanto ja strategiset tavoitteet vuodelle 2019

Sirkuksen tiedotuskeskus edistää sirkusalan kehitystä ja yhteiskunnallista asemaa Suomessa, sekä luo ja ylläpitää suomalaisen sirkuksen kansainvälisiä kontakteja. Olemme avoin, luotettava ja joustava organisaatio, jonka asiantuntijuuteen ja jatkuvaan kehittämiseen perustuva toiminta on läpinäkyvää. Toimintamme tukeutuu pitkiin kumppanuuksiin ja kestäviin yhteistyökuvioihin. Olemme sirkusalan keskeinen kehittäjäorganisaatio, ja tavoittelemme toiminnallemme mahdollisimman laajaa vaikuttavuutta. Kansalaisyhteiskuntaa edustavana aktiivisena yhdistystoimijana määrittelemme omat sekä lyhyen että pidemmän aikavälin tavoitteemme jäsenistömme ja edustamamme taidekentän tarpeiden mukaisesti.

Perustoimintamme ytimessä ovat viestintä ja vaikuttamistyö, verkostotoiminta kotimaassa ja kansainvälisesti, sekä luotettavan asiantuntijatiedon tuottaminen erilaisiin tarpeisiin. Hanketoimintamme tukee ja syventää perustehtäviämme, sekä vahvistaa sirkustaiteen asemaa monipuolisesti mahdollistamalla uusia avauksia ja kumppanuuksia sirkusammattilaisille. Kaikki toimintamme tähtää alan pitkäjänteiseen ja syventävään kehittämiseen, jossa ei keksitä pyörää uudelleen vaan rakennetaan jo kehitettyjen ja hyviksi havaittujen mallien päälle, niitä kumulatiivisesti kasvattaen. Tämä tarkoittaa ketterän reagointikyvyn lisäksi vankkaa sitoutuneisuutta pidemmän tähtäimen valittuihin linjoihin ja tavoitteisiin.

Sirkustaiteen ammattilaiskentälle vuonna 2017 tekemämme palvelukysely osoitti, että meidät nähdään avoimena, luotettavana, neuvovana, helposti lähestyttävänä, asiantuntevana sekä sirkuksen asemaa vahvasti edistävänä organisaationa. Heikkoudeksi osoittautui se, ettei meitä koeta valtakunnallisena toimijana eikä viestintämme tai muut palvelumme aina tavoita koko maanlaajuista kenttäämme. Palvelukyselyn tuloksissa meitä kiitettiin erityisesti kansainvälisten hankkeidemme laajuudesta ja vahvoista sisällöistä, kulttuuripoliittisen vaikuttamistyön tuloksista ja sirkuskulttuurin edistämisestä.

Tärkeimmiksi tehtäviksemme nykytilanteessa mainittiin kulttuuripoliittinen vaikuttamistyö, sirkusalan tilastojen keruu, ammattilaisviestintä ja muu asiantuntijatieto, avainhenkilövieraiden koordinointi, kansainväliset sirkuksen näkyvyyshankkeet ja promootio, verkottumismahdollisuudet maailmalla, kotimaan toiminnan kehittäminen, nuorten ryhmien toiminnan vakauttaminen, sekä kentän yhteisöllisyyden tukeminen. Kehitystoiveina sirkuskenttä esitti meille muun muassa neuvonnan, läsnäolon ja tuen lisäämistä; sirkusyhteisön äänenä toimimista; nuorten taiteilijoiden ja tuottajien vahvempaa tukemista ja ammattilaisuuden vahvistamista; sekä valtakunnallisen toiminnan kehittämistä. Nämä toiveet ja kehittämis ehdotukset on kuultu, ja vuonna 2019 voimaan astuvan strategiamme mukaisesti tehostamme toimintaamme entistä vahvemmin kenttäämme palvelevaksi ja kuulevaksi organisaatioksi.

Toimintamme keskeisiä kohderyhmiä ovat sirkusammattilaiset (taiteilijat, tuottajat, opettajat ja muut sirkusammattilaiset); sirkuskentän ja esittävien taiteiden yhteisöt; kulttuuripoliittiset päättäjät; taiteen rahoittajat; media; suuri yleisö; tutkijat ja tiedeyhteisö.

Vuoden 2019 aikana tiivistämme yhteistyötä Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa erityisesti tilastoinnin, asiantuntijätiedon, vaikuttajaviestinnän, välittäjäportaan kehittämisen ja kansainvälisen toiminnan, muun muassa messuyhteistyön, Nordics Combined -verkoston ja Korea Nordic Connection -hankkeen saroilla. Toteutamme okm:n erillirahoituksella kaksi laajempaa hankekokonaisuutta vuosien 2019-2020 aikana. Ensimmäisessä hankkeessa kehitämme sirkuksen ja tanssin kentille uudentyyppisen välittäjäportaan organisaation sekä toteutamme kansainvälisille ostajille suunnatun Performing HEL -katselmuksen suomalaisesta sirkuksesta, tanssista ja laajemmin esittäivistä taiteista. Toisessa hankkeessa vahvistamme sirkuksen ja tanssin kansainvälistä vientiä ja verkostoja Aasian ja Pohjois-Amerikan markkinoilla ja toteutamme messu- ja showcasetapahtumia yhdessä. Tutkimme vuoden mittaan yhdessä mahdollisuuksia myös muihin niin kutsuttuihin resurssiviisaisiin yhteistyökuvioihin sekä jopa mahdolliseen yhdistymiseen tulevaisuudessa.

Sirkuksen tiedotuskeskuksen toimintaa ohjaa strategia vuosille 2019–2021. **Strategiamme linjausten mukaisesti toteutamme perustehtäväämme vuonna 2019:**

- vaikuttamalla kotimaassa sirkuksen ammattilaiskentän rakenteiden suotuisaan kehittymiseen ja erityisesti nuorten sirkusammattilaisten taiteellisten ja tuotannollisten toimintaedellytysten vahvistumiseen
- toimimalla aktiivisesti kansainvälisissä verkostoissa, sekä vahvistamalla sirkusalan ammattilaisten kansainvälistä toimijuutta hankkeitemme ja verkottumismahdollisuuksiemme kautta
- edistämällä viestinnässämme suomalaisen sirkuksen tunnettuutta ja arvostusta kotimaassa ja kansainvälisesti
- tuottamalla laadukasta ja luotettavaa toimiala- ja tilastotietoa kulttuuripoliittisen päätöksenteon tueksi ja sirkusalan kehittämiseksi
- olemalla aktiivinen keskustelunaloittaja ja kulttuuripoliittinen vaikuttaja.

Tavoitteemme ja visiomme vuodesta 2024:

- Tiedotuskeskus on vaikuttanut suotuisasti ammattilaiskentän toimintaedellytysten parantumiseen.
- Tiedotuskeskus on vahvistanut sirkusammattilaisten kansainvälistä toimijuutta.
- Suomalaisen sirkuksen tunnettuus ja arvostus on kasvanut.
- Tiedotuskeskus nähdään luotettavana ja aikaansaavana.
- Tiedotuskeskuksen kulttuuripoliittinen vaikuttavuus on vahvistunut.
- Tiedotuskeskuksen valtakunnallinen toiminta on laajentunut.

2. Viestintä

Vuonna 2019 kehitämme viestintäämme entistä vahvemmin vastaamaan nopeasti muuttuvan maailman ja kansainvälisen suomalaisen sirkustaiteen tarpeita. Syksyllä 2018 rekrytoitu työntekijämme, viestintäsuunnittelija, laatii 2019 aikana uuden, monivuotisen viestinnän toimintasuunnitelman, joka nojautuu strategiaamme.

Viestintämme kulmakiviä ovat verkkosivusto, uutiskirjeet kotimaahan ja kansainvälisesti, sosiaalinen media, promootiomateriaalit, tiedotteet, asiantuntijatiedon jakaminen ja tilastot sekä suomalaisen sirkuksen tietokanta SIRKKA.

Yksi vuoden 2019 keskeisiä viestinnällisiä uudistuksia tulee olemaan viestintäsuunnittelijamme yhdessä tilastonlaatijamme kanssa suunnittelema ja toteuttama vaikuttajaviestintämateriaali, joka pohjaa sirkusalan tilastojen asiantuntijatietoon. Tällaiselle viestintämateriaalille on havaittu selkeä tarve kulttuuri- ja taidepolitiikan kehittämisen tukena.

Taide- ja kulttuurikentällä käytiin vuonna 2018 paljon keskustelua seksuaalisesta ja sukupuolisesta häirinnästä, ja toteutimme itse myös kyselyn niiden esiintyvyydestä sirkusalalla. Kyselytutkimuksen tulokset olivat hälyttäviä, joten laadimme alan toimijoille yhteisen sitoumuksen, jonka allekirjoittaneet yhteisöt sitoutuvat estämään seksuaalista ja sukupuolista häirintää ja syrjintää toiminnassaan. Vuonna 2019 sitoudumme entistä pontevammin edistämään sirkusalalla sellaista työkuulttuuria, joka ei hyväksy seksuaalista tai sukupuolista häirintää jakamalla tietoa, opastamalla alan toimijoita ja osallistamalla aktiivisesti aihetta koskevaan keskusteluun.

3. Tiedontuotanto

Jatkamme sirkusalan ammattimaista ja laadukasta tilastotiedon tuottamista kehittäen samalla suomalaisen sirkuksen tilastointia entistä palvelevammaksi. Sirkustilastoihin kerätään alan tärkeimmät avainluvut kuten esityksien ja katsojamäärät kotimaassa ja ulkomailla, toiminta-avustusta saavien ryhmien taloustiedot sekä ryhmien muun toiminnan tietoja. Keräämämme tiedot ovat myös julkisesti tarkasteltavissa ja ladattavissa verkkosivuillemme. Vuonna 2019 tuotamme sirkustilastojen pohjalta vaikutusviestintämateriaalia ja analyysejä, hyödyntäen tilastotietoja aiempaa paremmin. Tilastonlaatijamme on Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa jaettu henkilöresurssi.

Tarpeen mukaan vuonna 2019 teemme myös jatkokyselyitä- tai analyysejä liittyen vuonna 2018 toteutettuun kyselytutkimukseen työskentelystä sirkusalalla, millä kartoitimme muun muassa alalla toimivien ammattilaisten lukumäärää ja toimeentuloa. Erilaisten sirkusalaa koskevien kyselyjen ja selvitysten toteuttamisessa vahvuutenamme on, että tavoitamme alan toimijat kattavasti viestintämme kautta ja tiiviiden verkostojemme avulla.

4. Kotimainen toiminta

Vahvistamme vuonna 2019 kotimaan toimintaamme uuden toimen, kotimaan asioiden päällikön kautta. Kotimaan toiminnalle luodaan heti vuoden alussa kolmivuotinen toimintasuunnitelma, joka pohjaa strategiaamme sekä sen taustaksi tehtyyn palvelukyselyyn jäsenyhteisöillemme ja sidosryhmillemme. Palvelukyselyssä kotimaan toimintamme vahvistaminen ja laajempi valtakunnallinen tavoitettavuus nousivat selkeiksi tarpeiksi. Pitkän aikavälin tavoitteiksi kotimaan toiminnassa ovat jo hahmottuneet uusien alueellisten sirkustilojen, -toimijoiden ja -festivaalien kanssa vahvistettava aluetyö ja tiedotuskeskuksen vahvempi jalkautuminen alueille, sekä alueiden tarpeiden mukaiset yhteiset kehittämishankkeet. Kotimaan asioiden päällikkö työskentelee fasilitaattorina, lobbarina ja koordinaattorina. Hän kartoittaa, kontaktoi ja sitouttaa alueellisia kotimaisia toimijoita, luoden näin pohjaa vahvalle yhteistyölle laajemman esittävän taiteen kentän kanssa.

Toteutamme sirkusalan toimijoille suunnatun koulutuskokonaisuuden syksyllä 2019, mikäli saamme koulutusten järjestämiseen hakemiamme hankeavustuksia. Pyrimme järjestämään sirkusammattilaisille alueellisia koulutuspäiviä, joissa perehdytään esittävän taiteen kotimaan markkinoihin ja valmentaudutaan oman työn myymiseen ja markkinointiviestintään. Koulutukset tähtäävät kotimaisille ostajille suunnattuun sirkusteosten esittelytilaisuuteen tammikuussa 2020. Lisäämme yhteistyötä kotimaisten sirkusoppilaitosten kanssa yhdessä Suomen nuorisosirkusliiton ja Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijoiden kanssa sitouttaaksemme uudet sirkussukupolvet toimintamme piiriin.

Lisäksi kotimaan toiminnassamme jatketaan jo tiivistä yhteistyötä Teatterimuseon kanssa. Teatterimuseo on uudistamassa toimintaansa ja aloittamassa Esittävien taiteiden valtakunnallisena erityismuseona, jonka toimintaan kuuluu jatkossa myös sirkuksen tallentaminen. Tiedotuskeskuksen digitaaliset ja painotuotteiden sirkuskokoelmat saadaan lähitulevaisuudessa näin liitettyä osaksi museon kokoelmia. Sirkuksen yksityisten kokoelmien esiselvitystyö, jota teemme yhteistyössä Teatterimuseon kanssa Museoviraston myöntämän apurahan turvin, jatkuu alkuvuonna 2019. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkiston, Suomen Nuorisosirkusliiton ja Sirkus Finlandian kanssa toteutetaan myös Minun sirkusmuistoni -muistitietokeruu vuonna 2019. Nämä hankkeet liittyvät toiminnassamme viime vuosina tärkeänä kehityskohteenä olleeseen sirkuskulttuurin ylläpitämiseen ja sirkusrinkitoimintaan, jossa yhteisöllisyyden tukemisen ohella sirkuksen muistitietoa tallennetaan yhteistyössä alan toimijoiden ja muistiorganisaatioiden kanssa.

5. Kansainvälinen toiminta

Jatkamme pitkäjänteistä ja menestyksestä kansainvälistä toimintaamme vuonna 2019 muun muassa seuraavin tavoin:

- tuemme ryhmien kansainvälistymistä ja taiteilijoiden kansainvälisen osaamisen kehittymistä hankkeidemme ja verkostojemme avulla
- järjestämme alan ammattilaisille suunnattuja verkottumismatkoja
- kutsumme kansainvälisiä avainhenkilöitä tutustumaan suomalaiseen sirkustaiteeseen pohjoismaisen sirkuksen Subcase -katselmukseen Tukholmaan sekä Performing HEL -katselmukseen Helsinkiin
- edistämme suomalaisen sirkuksen näkyvyyttä kansainvälisissä tapahtumissa muun muassa Tsekissä, Yhdysvalloissa, Isossa-Britanniassa, Saksassa ja Ruotsissa

Kasvatamme ja pidämme huolta suomalaisen sirkuskentän kansainvälisestä pääomasta koordinoimalla avainhenkilöiden, joita ovat muun muassa kansainväliset festivaalien ja kiertuenäyttämöiden johtajat, kuraattorit ja kulttuurijournalistit, vierailuja ja edistämällä suomalaisten sirkusammattilaisten verkottumismahdollisuuksia maailmalla. Olemme panostaneet kansainväliseen työhön paljon vuosien saatossa ja saaneet sen kautta lukuisia onnistumisia aikaiseksi. Uutena avauksena vuosina 2018–2019 on Suomen Pietarin kulttuuri-instituutin ja Moskovan lähetystön kanssa tehtävä yhteistyö venäläisten avainhenkilöiden kartoittamiseksi ja markkinoiden avaamiseksi. Suunnitelmissamme on keväällä 2019 ottaa vastaan venäläisvieraita Suomessa ja järjestää instituutin kanssa suomalaisen sirkuksen katselmus Pietarissa syksyllä 2019.

Teemme katselmus- ja messuyhteistyötä vuonna 2019 seuraavien tapahtumien kanssa:

- Pohjoismainen sirkuksen katselmus Subcase Tukholmassa helmikuussa - ohjelmistossa 6 suomalaista sirkusteosta esittyy noin 120 esitysostajalle ja muille avainhenkilöille, lisäksi emännöimme tilaisuudessa Quebecin alueelta Kanadasta tulevaa esitysostajien verkostoa;
- Iso-Britannian keskeinen sirkuksen katselmus CANVAS Showcase Lontoossa ja Manchesterissä marraskuussa - ohjelmistossa suomalaisen sirkuksen kokonaisuus pitchauksien ja demojen muodossa, osallistujina esitysostajia Ison-Britannian ja Irlannin lisäksi muualta Euroopasta
- STAMP-festivaali Hampurissa Saksassa esittelee 3–4 suomalaisen sirkusesityksen kokonaisuuden kesäkuussa
- PAMS Performing Arts Market Seoul Etelä-Koreassa lokakuussa, yhteispohjoismainen esittävän taiteen messuosasto yhdessä Nordics Combined -kumppanien kanssa.

Nordics Combined -verkostoon kuuluu Suomesta lisäksi Tanssin tiedotuskeskus, jonka kanssa emännöimme yhteistyössä verkoston kokousta Helsingissä maaliskuussa. Verkosto pyrkii tuomaan etelä-korealaisia esitysostajia ja avainhenkilöitä vuoden aikana Subcase-katselmukseen, tanssin vastaavaan Ice Hot -tapahtu-

maan, ja Helsingissä elokuussa toista kertaa järjestettävään Performing HEL Showcase -katselmukseen. Jatkamme verkoston kanssa myös menestyksestä Korea Nordic Connection -hankeyhteistyötä, jonka kautta suomalainen sirkustaiteilija Kalle Lehto tekee parhaillaan lapsiyleisöille suunnattua korealaista yhteistuotantoa.

Olemme saaneet erityisavustusta yhteistyössä Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa sirkuksen ja tanssin viennin ja verkostojen vahvistamiseen Pohjois-Amerikassa sekä Aasiassa vuosina 2019–2022 Nordics Combined -yhteistyökehyksen sisällä. Yhteisen vientihankkeemme tavoitteena on kasvattaa sirkuksen ja tanssin näkyvyyttä ja kiertuemahdollisuuksia erityisesti Pohjois-Amerikassa sekä osissa Aasiaa: Etelä-Koreassa, Japanissa, Hongkongissa. Hankkeessa tavoitellaan jo olemassa olevien kontaktien ja alueiden toimintakulttuurin tuntemuksen syventämistä sekä kokonaan uusia avauksia. Tanssi ja sirkus ovat molemmat sanattomia, visuaalisia taidemuotoja, jotka ovat helposti lähestyttäviä myös kansainvälisillä markkinoilla. Lisäksi Pohjoismaiden Nordics Combined -yhteistyö on avannut alueilla jo uusia yhteistyömahdollisuuksia, joihin me suomalaiset kumppanit emme ole voineet tarttua riittävässä määrin resurssien pienuuden vuoksi. Hankkeen kautta pääsemme hyödyntämään näitä yhteistyömahdollisuuksia. Hankkeeseen kuuluu yhteensä neljä osallistumiskertaa messuille ja promootiotapahtumiin: PAMS 2019, TPAM 2020, IPAY 2020 ja CINARS 2020.

Sirkuksen tiedotuskeskus kuuluu kahteen keskeiseen kansainväliseen sirkuksen ammattilaisverkostoon. Circostrada European network of circus and street arts, johon kuuluu lähes 100 sirkusorganisaatiota Euroopan lisäksi myös Australiasta, Kanadasta, USAsta ja Aasiasta, järjestää 2019 yleiskokoukset Sveitsissä ja Espanjassa, katutaiteen konferenssin Galwayssa Irlannissa ja sirkustaiteen konferenssin Auchissa Ranskassa. Tiedotuskeskuksen toiminnanjohtaja Lotta Vaulo on verkoston 6-henkisen ohjausryhmän jäsen vuosina 2017–2020.

Baltic Nordic Circus Network, johon kuuluu 17 sirkusorganisaatiota Pohjoismaista ja Baltian maista, ja jonka perustajajäsen Sirkuksen tiedotuskeskus on, järjestää jäsenkokouksensa Helsingissä keväällä 2019 ja Vilnassa syksyllä 2019. Toiminnanjohtaja Lotta Vaulo on verkoston kolmihenkinen ohjausryhmän jäsen vuosina 2019-2020.

Lisäksi osallistumme ENICPA European Network for Information Centres for the Performing Arts -verkoston tiedonvaihtoon muiden eurooppalaisten tiedotuskeskusten kanssa.

Sirkuksen tiedotuskeskus on perustajajäsenenä ranskalaisessa CARP Circus Art Research Platform -sirkustutkimusyhdistyksessä, joka ylläpitää maailmanlaajuisia sirkustutkimuksen verkkoportaalaa osoitteessa www.circusartsresearchplatform.com. Vuonna 2019 yhdistyksen takana oleva työryhmä ja ohjausryhmä tapaavat sirkustutkimuksen konferenssien yhteydessä.

Haemme vuosille 2019–2021 hanketukea eurooppalaisista ohjelmista tavoitteenamme koordinoita viiden eurooppalaisen sirkusorganisaation yhteistä Ariadne-hanketta. Hankkeen kaikki kumppanit ovat sirkustaiteen tiedotuskeskuksia ja asiantuntijaorganisaatioita, ja yhteisen hankkeen kautta haluamme jakaa parhaita käytäntöjämme alan kehittämiseksi. Sirkuksen tiedotuskeskus johtaa hanketta, jonka muita kumppaneita ovat Manege centrum för cirkus, varieté och gatuperformance Ruotsista, LDIC Lietuvos šokio informacijos centras Liettuasta, APCC Associació de Professionals de Circ de Catalunya Espanjasta, sekä Pro Cirque association suisse des professionnels des arts du cirque Sveitsistä. Vuoden 2019 aikana hankkeelle on tavoitteena turva-

ta rahoitusta sekä järjestää partnerien suunnittelukokous.

Olemme vuosina 2019–2022 hankekumppanina eurooppalais-amerikkalaisessa sirkusryhmien kansainvälistymiseen ja esitystajien kuratoinnin tukemiseen tähtäävässä Europe~Americas -verkostohankkeessa, jota koordinoi La Grainerie -sirkuskeskus Ranskassa. Hankkeelle haetaan nelivuotista rahoitusta Luova Eurooppa -ohjelmasta. Amerikkalaisia kumppaneita edustavat sekä La Tohu -sirkuskeskus Kanadassa, Circus Now -verkosto Yhdysvalloissa, että SESC -kulttuurikeskusten verkosto Brasiliassa. Hankkeessa on tarkoitus toteuttaa sirkusteoksille suunnattu laboratorio Helsingissä joko 2019 tai 2020.

Teemme kansainvälistymisessä tiivistä yhteistyötä muiden taiteen tiedotuskeskusten, Suomen kulttuuri-instituuttien ja suurlähetystöjen sekä Team Finland -kumppanien kanssa. Suomen instituuttiverkoston kanssa tehtävää pitkäjänteistä yhteistyötä jatkamme erityisesti matkatukimuoto TelePARTin kautta, kahdenvälisissä avainhenkilö- ja fokushankkeissa, sekä instituuttipäivien aikana. Suomen Saksan instituutin kanssa toteutettava sirkuksen, tanssin ja esitystaiteen SZENEfrei-hanke jatkuu avainhenkilövierailujen ja ALTONA-festivaaliyhteistyön merkeissä. Ulkoministeriö on varautunut tukemaan suomalaiselle sirkukselle viisi (5) avainhenkilövierailua vuosittain. Teemme tässä säännöllisesti yhteistyötä muiden esittävien taiteiden toimijoiden kanssa, jotta vieraille saadaan mahdollisimman monipuolinen ohjelma. Yhtenä uutena avauksena tässä toimii toista kertaa järjestettävä Performing HEL Showcase -tapahtuma Helsingin Juhlaviikkojen yhteydessä.

6. Sirkusryhmien ja -tuottajien strategisen työn kehittämisen ja tukeminen

Sirkuksen tiedotuskeskus otti jo vuodesta 2016 alkaen yhdeksi pääpainopisteekseen nuorten sirkusryhmien, -taiteilijoiden ja -tuottajien toiminnan tukemisen ja vakauttamisen. Tätä aluetta on erityisavustuksilla toteutettu Nuora-, NuoraMentors- ja NuoraNORD-hankkeitten kautta vuosina 2016–2019.

Vuonna 2019 edesautamme sirkusryhmien toimintaedellytysten vakiintumista järjestämällä alan osaamisen ja ammatillisten valmiuksien kehittämiseen tähtäviä työpajoja ja koulutuksia. Mentorimme ja kokoamme alan toimijoita yhteen myös vapaamuotoisemmissa tilaisuuksissa. Keräämme vuonna 2018 päättyneen NuoraMentors-hankkeen palautteet, analysoimme tulokset ja päätämme jatkosta. Pohjoismais-baltialainen nuorten sirkustuottajien osaamisen kehittämishanke NuoraNORD jatkuu 2019 kesään saakka. Jo nyt on selvää, että hanke on ollut tarpeellinen ja sitä tulee jatkaa. Tulemme hakemaan Pohjoismaiselta kulttuuripisteeltä (Nordisk kulturkontakt) hankkeelle jatkorahoitusta 2019 aikana. Ensimmäisen kauden parhaat käytänteet tullaan jatkajalostamaan ja kehitämme myös hankkeeseen osallistuneiden tuottajien tarpeiden mukaisia uusia toimintamalleja seuraavalle kaudelle.

Kotimaisen kentän kehittämiseen tähtäävän NuoraMentors-hankkeen kautta on syntynyt sirkuksen niin kutsuttu nuoren polven tuottajarinki, joka suunnittelee välittäjäportaan verkostomaisesti toimivan rakenteen perustamista ja vakauttamista. Sirkuksen tiedotuskeskus toimii ringille mentorina, yhteistyötahona ja kokoontumislustana. Ringin toimintasuunnitelma tarkentuu 2019 aikana.

7. Sirkuksen ja tanssin välittäjäportaan, kansainvälisen toiminnan ja viennin kehittämishanke 2019–2020

Tanssin ja sirkuksen tiedotuskeskukset ovat jo pitkään tehneet yhteistyötä sekä kotimaan että kansainvälisessä toiminnassa. Nyt tiedotuskeskukset ovat sitoutuneet pitkäjänteisesti kehittämään alojensa välittäjäportaan toimintaa ja vientiä. Näihin tavoitteisiin sekä laajemmin koko esittävän taiteen kentän kansainvälisen näkyvyyden ja viennin lisäämiseen tähtää kolmiosainen kaksivuotinen hanke, johon on saatu okm:n erityisavustusta.

Hankkeen osat ovat:

1. Välittäjäorganisaation kehittäminen; tuotanto-, manageri- ja agentuuritoimija sirkuksen ja tanssin kentälle
2. Showcase Performing HEL 2019; esittävien taiteiden yhteinen tapahtuma; kansainvälinen tunnettuus ja myynti
3. Tanssin ja sirkuksen showcase -esitysten jälkihoito

Tanssi- ja sirkustaiteen toimijat ovat pääosin pieniä, usein yhdistysmuotoisia ryhmiä tai yksin työskenteleviä freelancereita. Ryhmissä on useimmiten vain yksi, korkeintaan kaksi tuotannosta, markkinointiviestinnästä, hallinnosta ja kansainvälisestä toiminnasta vastaavaa työntekijää. Yleistä on yksin työskentelyyn uupuminen ja siirtyminen muutamien vuosien työskentelyn sekä kokemuksen hankkimisen jälkeen toisiin tehtäviin ja kokonaan toisille toimialoille. Tämä selvästi havaittu trendi on toiminut ja toimii alojen kehittymisen esteenä.

Tanssin ja sirkuksen aloilta puuttuu useille toimijoille palveluja tarjoava välittäjätoimija (1), joka yhdistää tuotannon, manageri- ja agentuurityyppisen toiminnan. Tarve on todentunut muun muassa tiedotuskeskusten toiminnassa ja läheisessä yhteistyössä alojen toimijoiden kanssa, Nykytanssin agentuuritoiminta-selvityksessä ja Taivex² - Työvaihtoja, täydennyskoulutusta ja työhyvinvointia esittävien taiteiden tuottajille -raportissa.

Esitysten tuottamiseen ja levittämiseen tarvitaan vahva välittäjäportaan organisaatio, joka toteuttaa myös kansainvälisiä ja kotimaisia hankkeita, kuten esittävän taiteen yhteistä Showcase Performing HEL -tapahtumaa (2).

Alan toimijoiden kansainväliset verkostot ovat vähäiset, myynti- ja markkinointiosaaminen on puutteellista, samoin kansainvälisen toimintaympäristön ja markkinoiden tuntemus. Tarvitaan koulutusta, verkostoitumismahdollisuuksia ja pitkäjänteistä työtä kansainvälistä potentiaalia omaavien hyväksi (3). Edellä esitetty eli pie- nuuden haasteet sekä osaamisen ja välittäjäportaan puute ovat olleet niinalan keskeisten toimijoiden kuin viranomaistenkin tiedossa jo pitkään. Selvityksiä, aloitteita, pilotteja ja joitain toimenpiteitä on tehty, mutta merkittävää muutosta toimintakulttuurissa ei ole tapahtunut.

Sirkuksen ja Tanssin tiedotuskeskukset valmistelivat kumpikin syksyllä 2017 ja talvella 2018 strategiat tuleville vuosille. Strategiaprosessi toteutettiin osittain yhteisinä workshoppeina ja keskusteluina. Toimintaympäristö- analyysi ja alojen samanlaisten haasteiden korostuminen tuottivat entistäkin tiiviimpää yhteistyötä ja määrätie- toisen sitoutumisen alojen kehittämiseen mm. yllä esitettyjen toimenpiteiden kautta. Tiedotuskeskukset ovat sitoutuneet pitkäjänteisesti kehittämishankkeeseen liittyviin alojen kehittämis-, koulutus-, kansainvälistämis- ja

verkostoitumistavoitteisiin myös perustoiminnassaan. Näin hankkeen toimenpiteet ja tiedotuskeskusten muu kansainvälinen ja kotimaan toiminta tulevat toisiaan.

Tanssin Tiedotuskeskus on palkannut kahden vuoden määräaikaiseen työsuhteeseen työntekijän, joka toimii kehittämishankkeen projektipäällikkönä. Hankkeen talous- ja muusta hallinnosta vastaa Tanssin Tiedotuskeskus. Yhteistyöstä ja työnjaosta muuten on sovittu erillisessä sopimuksessa.

8. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Olemme aktiivisesti mukana kulttuuripoliittisessa keskustelussa kotimaisen verkostotoimintamme kautta. Tärkein kotimainen verkostomme on taiteen tiedotuskeskusten TAIVE-verkosto, jonka kanssa teemme pitkäjänteistä vaikuttajaviestintää ja yhteistyötä. Verkoston yhtenä hallitusohjelmatavoitteina vuoden 2019 eduskuntavaaleihin liittyen on, että valtionbudjetista myönnetään 1% kulttuurille, taiteen kansainvälisyystukia kasvatetaan ja taiteen rahoitus siirtyy veikkausvoittovaroista valtion budjettiin. TAIVE ja Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituuttien verkosto tekee yhteistyötä erityisesti taiteen kansainvälisyyden edistämiseksi.

Myös Suomen suurlähetystöjen ja edustajistojen kulttuuriattaseat ovat tärkeitä yhteistyökumppaneitamme. Osallistumme vuoden aikana mm. Instituuttien syyspäiville ja ulkoministeriön pressipäiville. Suomen toimiessa Euroopan Unionin puheenjohtajamaana 1.7.2019 alkaen teemme tiivistä yhteistyötä erityisesti lähetystöjen kanssa. Olemme aktiivisesti yhteistyössä sekä opetus- ja kulttuuriministeriön että Taiteen edistämiskeskuksen virkahenkilöiden, toimikunnan jäsenten ja Taideneuvoston kanssa tarjoamalla sirkusalan asiantuntijuuttamme heidän käyttöönsä.

Teemme vuoden mittaan lausuntoja koskien mm. sirkuksen rahoituksen, koulutuksen, tallennuksen ja tuotantorakenteiden kehittämistä.

Sitoumukset ja edustukset:

Toiminnanjohtaja Lotta Vaulo edustaa tiedotuskeskusta Kustannus Oy Teatteri:n hallituksessa. Tiedotuskeskuksesta on edustaja Teatteri&Tanssi+Sirkus -lehden toimitusneuvostossa. Toiminnanjohtaja Vaulo ja kansainvälisten asioiden päällikkö Lotta Nevalainen toimivat asiantuntijajäseninä Suomen kulttuuri-instituuttien TelePART-raadeissa. Lotta Nevalainen on jäsenenä Taiteen edistämiskeskuksen esittävien taiteiden toimikunnassa.

9. Henkilöstö, hallinto ja talous

Vuonna 2019 Sirkuksen tiedotuskeskuksessa työskentelee 4 vakituista ja 2–3 määräaikaista työntekijää. Vakituksia työntekijöitä ovat toiminnanjohtaja, kansainvälisten asioiden päällikkö, kotimaan asioiden päällikkö sekä viestintäsuunnittelija. Määräaikaisia työntekijöitä ovat tilastonlaati, projektikoordinaattori sekä mahdollisesti hanketuottaja. Kirjanpito- ja palkanmaksupalvelut teetetään edelleen ostopalveluina Tiliverkko Oy:ssä ja tilintarkastajana toimii Tilintarkastusyhteisö Audit-Planista vastuutilintarkastaja Tom Jaakonsaari.

Sirkuksen tiedotuskeskuksen toiminta rahoitetaan OKM:ltä haettavalla toiminta-avustuksella, oman toiminnan tuloilla (jäsenmaksut, vuokratuotot, mahdolliset koulutustuotot) ja hanke-avustuksilla. Vuoden 2019 varmistuneita hankeavustuksia ovat: Pohjoismaisen ministerineuvoston myöntämä tuki nuorten sirkusalan tuottajien verkottumiseen Pohjoismaiden ja Kanadan Quebecin välillä vuosina 2018–2019; NuoraMentors-hankkeen avustus suomalaiselta kulttuurirahastolta vuosille 2018–2019; Pohjoismaisen kulttuuripisteen myöntämä avustus NuoraNORD-hankkeelle 2018-2019; OKM:N erityisavustus (laajat kulttuuriviennin hankkeet) sirkuksen ja tanssin välittäjäportaan, kansainvälisen toiminnan ja viennin kehittämishankkeen 2019–2020, OKM:n erityisavustus sirkuksen ja tanssin kansainvälisen viennin ja verkostojen kehittämiseen vuosina 2019-2020; sekä Museoviraston rahoitus sirkuskulttuurin edistämiseen ja sirkuksen muistitietokeruuhankkeen toteuttamiseen kotimaassa. Myös muita mahdollisia avustuksia tullaan hakemaan esimerkiksi Pohjoismaiselta kulttuuripisteeltä, Erasmus+ -ohjelmasta sekä ja kotimaisilta rahastoilta.

Tiedotuskeskuksen hallitukseen kuuluvat vuoden 2019 vuosikokoukseen asti: Joonas Martikainen, puheenjohtaja, Rovaniemi; Niina Ilola, varapuheenjohtaja, Helsinki; Evianna Lehtipuu, Helsinki; Liisa Risu, Helsinki; Olli Vuorinen, Helsinki; Silja Kyytinen, Helsinki ja Salla Kurronen, Helsinki, sekä varajäsenet hallituskaudelle 2018–2019: Salla Hakanpää, Helsinki; Petri Saunio, Helsinki; Tuomas Vuorinen, Helsinki. Yhdistyksen vuosikokous valitsee hallitukseen jäseniä erovuoroisten tilalle. Hallitus kokoontuu 6 kertaa vuoden mittaan tai tarvittaessa.

Sirkuksen tiedotuskeskuksen jäsenyhteisöjä ovat Sirkus- ja musiikkilyhdistys Agit-Cirk ry, Esiintyvät taiteilijat ry, Circo Aereo ry, Circus Ruska ry, Cirko – Uuden sirkuksen keskus ry, Sirkusyhdistys Circus Uusi Maailma ry / Company Uusi Maailma, Lokal Collective ry/Kallo Collective, Monitaideyhdistys Piste ry, Nuuu ry, Osuuskunta Sirkus Aikamoinen, Sirkus Magenta ry, Sirkusyhdistys Varpaat ilmassa ry/Zero Gravity Company, Suomen Nuorisosirkusliitto ry, Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat ry, Suomen Taikapiiri ry, Taikateatteri 13 ry, Taiteilijayhdistys Hiljaisuus ry, Tanssiteatteri Hurjaruuthin kannatusyhdistys ry, Teatterikeskus ry ja WHS ry.

Sirkuksen tiedotuskeskus muutti 2017 nykyisin toimitiloihinsa Kruununhakaan Mariankadulle. Entistä monipuolisempien toimitilojen, erityisesti seminaarisalin myötä tiedotuskeskukselle on avautunut mahdollisuus kehittää omaa seminaari-, työpaja- ja mentorointitoimintaansa, josta on muodostunut aktiivista ja jatkuvaa. 150m² toimitila jaetaan Suomen Nuorisosirkusliiton ja ArtSensen kanssa. Tiedotuskeskuksella on käytössään 2 toimistohuonetta kuudella työpisteellä, seminaarisali, keittiö ja hiljainen työpiste. Seminaarisalissa tiedotuskeskus järjestää pienryhmätyöskentelyä, seminaareja ja keskustelutilaisuuksia. Toisessa toimistohuoneessa sijaitsee tiedotuskeskuksen sirkuskirjasto sekä asiakaspäätte digitaalisten materiaalien tutkijoille.

Tärkeitä yhteistyökumppaneita ja sidosryhmiä 2019:

Jäsenyhteisöt ja muut sirkusalan yhteisöt

TAIVE eli taiteen tiedotuskeskusten verkosto

Kansainväliset verkostomme ja niiden toimijat

Suomen suurlähetystöt, edustustot ja kulttuuri-instituutit

Kotimaiset esittävän taiteen toimijat, organisaatiot ja järjestöt

Kansainväliset esittävät taiteen festivaalit, tuotantotalot ja vierailunäyttämöt